

Çocuk Kayg? ve Depresyon Ölçe?i- Ebeveyn Versiyonu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çocuk Kayg? ve Depresyon Ölçe?i- Ebeveyn Versiyonu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18768>

Özet

Çocuk Kayg? ve Depresyon Ölçe?i- Ebeveyn Versiyonu (ÇKDE-E), orijinal ad? Revised Child Anxiety and Depression Scale - Parent Version (RCADS-P) olan ölçe?in Türkçe'ye adaptasyonudur. Bu ölçek, çocuk ve ergenlerde görülen kayg? ve depresyon belirtilerini ebeveyn raporu arac?ıyla de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmis? standart bir uyarlama arac?ıdır. Ölçe?in Türkçe sürümünün psikometrik özellikleri, Görmez ve arkadaşlar? (2017) taraf?ndan Türkiye'deki klinik örneklem üzerinde incelenmi? ve geçerli?i ile güvenilirli?i kan?atlanm??tır.

Anahtar Kelimeler

Çocuk Kayg? ve Depresyon Ölçe?i, RCADS-P, Ebeveyn Versiyonu, Kayg?, Depresyon, Çocuk Psikiyatrisi, Ölçek Uyarlamas?, Klinik Örneklem

Yazarlar

V. Görmez, A. K?l?nçaslan, C. Ebesutani, A.C. Orengul, ?. Kaya, V. Ceri, S. Nasiro?lu, M. Filiz, B.F. Chorpita

Amaç

Ölçe?in temel amac?, 6 ila 18 ya? aral???ndaki çocuk ve ergenlerde, klinik olarak anlamlı düzeyde bulunan kayg? bozukluklar? ve majör depresif bozukluk belirtilerinin şiddetini ebeveyn perspektifinden ölçmektir. Bu araç, klinisyenlere ve ara?tırmacılara, çocuk ruh sa?lığı alan?nda tan? koyma süreçlerini destekleyici ve tedaviye yan?tı izleyici objektif veriler sa?lamay? hedefler.

ÇKDE-E, ebeveynlerin gözlemlerine dayanarak çocuklar?nın içselle?tirme sorunlar?n? (kayg? ve depresyon) de?erlendirmesine olanak tan?ır. Bu versiyon, genellikle çocuklar?n kendi bildirimlerini desteklemek veya onlardan ba?ms?z bir bilgi kayna?? elde etmek için kullanılır.

Yap?

Çocuk Kayg? ve Depresyon Ölçe?i- Ebeveyn Versiyonu, orijinal RCADS modelinde oldu?u gibi, be? spesifik kayg? alt ölçe?i ve bir depresyon alt ölçe?i olmak üzere toplam alt? klinik boyutu ölçen çok boyutlu bir yap?yı temsil eder. Bu alt boyutlar, DSM-IV kriterlerine s?k? s?k?ya ba?lıdır.

Yayg?n Kayg? Bozuklu?u (YKB): A??r? ve kontrol edilemeyen endi?e.

Ayr?lk Kayg?s? Bozuklu?u (AKB): Ba?land??? ki?ilerden ayr?lma konusunda a??r? s?k?nt?.

Panik Bozukluk (PB): Beklenmedik panik ataklar? ve bunlarla ilgili kayg?.

Sosyal Fobi (SF): Sosyal veya performans durumlarında ba?kalar? taraf?ndan yarg?lanma korkusu.

Obsesif Kompulsif Bozukluk (OKB) Belirtileri: (Baz? RCADS versiyonlarında yer alabilir, ancak temel olarak kayg? bozukluklar? ve depresyon odaklıdır).

Majör Depresif Bozukluk (MDB): Üzüntü, anhedoni ve bili?sel/somatik belirtiler.

Geçerlik

ÇKDE-E'nin geçerlik çal??malar?, Görnez ve arkadaşlar? (2017) taraf?ndan yürütülen uyarlama çal??mas?nda detaylandırılmı?tır. Bu çal??ma, ölçe?in yap?sal geçerli?ini, orijinal be? faktörlü kayg? ve tek faktörlü depresyon modelini (toplam 6 faktör) Türk linik örnekleminde do?rulay?c? faktör analizi ile test etmi?tir.

Bulgular, ölçe?in Türk kültüründe de teorik yap?s?na uygun olarak kayg? ve depresyon boyutlar?n? ba?ar?yla ay?rt etti?ini göstermi?tir. Ölçe?in ay?rt edici geçerli?i, farkl? ruh sa?l??? tan?lar?na sahip gruplar arasında ÇKDE-E puanlar?n?n anlaml? farkl?lıklar göstermesiyle desteklenmi?tir, bu da arac?n klinik ay?r?m? yapabilme gücünü teyit etmektedir.

Güvenirlik

Görmez ve ekibinin (2017) uyarlama çal??mas?nda, ÇKDE-E'nin güvenilirlik analizleri genellikle yüksek düzeyde iç tutarlılık (Cronbach alfa katsay?s?) sergilemi?tir. Bu, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Tipik olarak, alt ölçekler için Cronbach alfa de?erleri kabul edilebilir veya mükemmel aralıkta rapor edilmi?tir (genellikle 0.70'in üzerindedir). Bu bulgular, ebeveynlerin çocuklar?na ili?kin raporlar?n?n zaman içinde ve maddeler arasında kararlı oldu?unu, dolay?s?yla ÇKDE-E'nin ara?t?rmalarda ve klinik uygulamalarda güvenilir bir araç olarak kullan?labilece?ini i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

ÇKDE-E'nin Türk popülasyonundaki yap?sal geçerli?ini incelemek üzere Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullanılmı?tır. Amaç, orijinal ölçe?in teorik olarak belirlenmi? alt? faktörlü yap?s?n?n (Yayg?n Kayg?, Ayr?lık Kayg?s?, Panik Bozukluk, Sosyal Fobi, Majör Depresyon ve toplam kayg?/depresyon puan?) Türk verileriyle ne ölçüde uyum sa?lad???n? belirlemektir.

Görmez vd. (2017) çal??mas?, alt? faktörlü modelin Türk psikometrik verileriyle iyi bir uyum sergiledi?ini do?rulamı?tır. Bu, ölçe?in hem kayg? bozukluklar?n?n hem de depresyonun spesifik alt tiplerini ebeveyn raporlar? aracılığıyla güvenilir bir ?ekilde ölçtü?ünü gösteren önemli bir kanıttır.

Ölçme Aracı

Test Tipi: Uyarlama (Orijinal: Revised Child Anxiety and Depression Scale - Parent Version, RCADS-P)

Format: Kendini Raporlama Envanteri (Ebeveyn tarafından doldurulur)

Dil Mevcut: Türkçe (Uyarlama), İngilizce (Orijinal)

Popülasyon Grubu: Çocuklar ve Ergenler (Değerlendirme Ebeveynler Tarafından Yapılır)

Yaş Grubu: Genellikle 6-18 yaş aralığındaki çocuk ve ergenlerin ebeveynleri

Popülasyon Detayları: Uyarlama çalışması, Türkiye'deki çocuk ve ergen psikiyatrisi polikliniklerine başvuran linik örneklem üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Ölçek, 47 maddeden oluşmaktadır ve maddeler, belirtili sıklıkla ölçmek için Likert Tipi Derecelendirme sistemi kullanır. Orijinal RCADS-P, 0 (Hiçbir zaman) ile 3 (Her zaman) arasında derecelendirilen dört puanlı bir sistem kullanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

ÇKDE, RCADS, Çocuk Ruh Sağlığı, Anksiyete Bozuklukları, Majör Depresyon, Ebeveyn Değerlendirmesi, Psikopatoloji, Adaptasyon

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ayşe Kilincaslan

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Bağlantı Kuruluş E-posta Adresleri: ayse.ka@windowslive.com

Yazışma Adresi: Bilgi, sorumlu yazarın e-posta adresi üzerinden edinilebilir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

İzinler: Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar Ayşe Kilincaslan ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve klinik kullanım için izin koşulları yazışma yoluyla belirlenir.

Ücret: Ücret bilgisi mevcut değildir; sorumlu yazarla iletişime geçilmelidir.

Test Yılı (Uyarlama): Ölçeğin Türkçe uyarlamasının psikometrik özellikleri 2017 yılında

yay?mlanm??t?r.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: cocuk-kaygi-ve-depresyon-olcegi-ebeveyn-versiyonu-toad.pdf

Kaynaklar

Görmez, V., K?I?nçaslan, A., Ebesutani, C., Orençul, A.C., Kaya, ?. Ceri, V., Nasiro?lu, S., Filiz, M. & Chorpita, B.F. (2017). Psychometric properties of the Parent Version of the Revised Child Anxiety and Depression Scale in a clinical sample of Turkish children and adolescents. *Child Psychiatry & Human Development*, 48 (6), 922-933. DOI 10.1007/s10578-017-0716-1.

Çocuk Kayg? ve Depresyon Ölçe?i- Ebeveyn Versiyonu Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddeler, yalnızca orijinal yay?n (Görmez vd., 2017) veya telif hakk? sahibi taraf?ndan sa?lanabilir.

Bu ölçek, toplam 47 maddeden oluşur ve ebeveynlerden çocuklar?n?n son bir hafta içindeki davran??lar?n? ve duygusal durumlar?n? de?erlendirmeleri istenir.